

Republika Hrvatska
Županijski sud u Zagrebu
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: P-10/2026-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Županijski sud u Zagrebu kao sud prvog stupnja u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Lidije Bošnjaković kao predsjednika vijeća, Ksenije Jakovčević kao člana vijeća i Jadranke Matić kao člana vijeća u pravnoj stvari tužitelja zagrebački električni tramvaj d.o.o., Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 82031999604 protiv prvotuženika Sindikata prometnih i komunalnih službi Hrvatske, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 64876444540, drugotuženika Sindikata vozača i prometnih radnika ZET- Zagreb, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 05934998984 te trećetuženika Sindikata autobusnog, tramvajskog prometa - Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 91012359284, radi zabrane nezakonitog štrajka, nakon usmene, glavne i javne rasprave zaključene dana 29. rujna 2026. u nazočnosti punomoćnika stranaka, objavljene dana 30. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se da je nezakonito organiziranje i poduzimanje štrajka koji su I. tuženik Sindikat prometnih i komunalnih službi Hrvatske, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 64876444540, II. tuženik Sindikat vozača i prometnih radnika ZET - Zagreb, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 05934998984 te III. tuženik Sindikat autobusnog, tramvajskog - prometa Hrvatska Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 91012359284, dana 18. rujna 2026. najavili tu žitelju Zagrebačkom električnom tramvaju d.o.o., Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 82031999604 za 28. rujna 2026. u 3:30 sati u svim organizacijskim jedinicama Zagrebačkog električnog tramvaja, obustavom rada radnika.

II Zabranjuje se I. tuženiku Sindikatu prometnih i komunalnih službi Hrvatske, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 64876444540, II. tuženiku Sindikatu vozača i prometnih radnika ZET, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 05934998984 te III. tuženiku Sindikatu autobusnog, tramvajskog - prometa Hrvatska Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 91012359284, organiziranje i poduzimanje štrajka koji su tuženici 18. rujna 2026. najavili tužitelju Zagrebačkom električnom tramvaju d.o.o., Zagreb, Ozaljska 105, OIB

82031999604 za 28. rujna 2026. u 3:30 sati u svim organizacijskim jedinicama Zagrebačkog električnog tramvaja, obustavom rada radnika.

r i j e š i o j e

I. Odbija se prijedlog tužitelja za osiguranje nenovčane tražbine određivanjem privremene mjere čiji zahtjev za osiguranje glasi:

„Zabranjuje se protivnicima osiguranja Sindikatu prometnih i komunalnih službi Hrvatske, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 64876444540, Sindikatu vozača i prometnih radnika ZET, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 05934998984 te Sindikatu autobusnog, tramvajskog -prometa Hrvatska Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 91012359284 provođenje štrajka organiziranog i najavljenog za 28. rujna 2026. godine u 3:30 sati u svim organizacijskim jedinicama Zagrebačkog električnog tramvaja, obustavom rada radnika.

II. Zabrana iz točke I. ove privremene mjere smatra se provedenom dostavom rješenja prvostupanjskog suda protivnicima osiguranja.

III. Žalba protiv ovog rješenja o određivanju privremene mjere ne zadržava izvršenje ovog rješenja.

IV. Ova privremena mjera traje do pravomoćnog okončanja predmetnog parničnog postupka koji se vod ispred Županijskim sudom u Zagrebu radi zabrane nezakonitog štrajka“.

II Nalaže se I. tuženiku Sindikat prometnih i komunalnih službi Hrvatske, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 64876444540, II. tuženiku Sindikat vozača i prometnih radnika ZET - Zagreb, Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 05934998984 te III. tuženiku Sindikat autobusnog, tramvajskog -prometa Hrvatska Zagreb, Ozaljska 105, OIB: 91012359284 isplatiti tužitelju Zagrebački električni tramvaj d.o.o., Zagreb, Ozaljska 105, OIB 82031999604, parnični trošak u iznosu od 500,00 eura zajedno sa zateznom kamatom koja se određuje, za svako polugodište ,po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena koja teče od dana donošenja prvostupanjske presude pa do isplate, u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe.

III. Odbija se preostali zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška u iznosu od 750,00 eura kao neosnovanim.

IV. Odbija se zahtjev 1., 2. i 3. tuženika za naknadu troškova ovog parničnog postupka kao neosnovan.

V. Žalba protiv presude ne zadržava provedbu ovrhe .

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je dana 18. rujna 2026. zaprimio dopis tuženika kojim najavljuju štrajk sa svrhom zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa svojih članova zaposlenih kod tužitelja zbog nepostizanja dogovora o sklapanju kolektivnog ugovora, odbijanja ključnih prijedloga sindikata, neurednih radna prava, neuspjeha postupka mirenja te izostanka spremnosti poslodavca na postizanje sporazuma.

1.1. U navedenom dopisu navodi se da će štrajk započeti 28. rujna 2026. u 3:30 sati te da će se štrajk provoditi u svim organizacijskim jedinicama tužitelja - Zagrebačkog električnog tramvaja, obustavom rada radnika. Navodi da su tužitelj i tuženici proveli postupak mirenja sukladno odredbi članku 205. stavku 4. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 93/2014., 127/2017., 98/2019., 151/2022., 64/2023.; nastavno: ZR) i odredbama Pravilnika o načinu izbora miritelja i provođenju postupka mirenja u kolektivnim radnim sporovima („Narodne novine“ broj 130/2015., nastavno: Pravilnik o mirenju), da je postupak mirenja je započeo dana 28. rujna 2026., a okončan dana 10. rujna 2026. s time da tužitelj i tuženici nisu postigli sporazum niti su na drugi način riješili predmetni spor. Prema tome budući da je postupak mirenja je završio bez uspjeha tuženici najavljuju da će započeti štrajk 28. rujna 2026. u 3:30 sati i to u svim organizacijskim jedinicama Zagrebačkog električnog tramvaja, obustavom rada radnika.

1.2. Tužitelj smatra da je najavljeni štrajk je u cijelosti nezakonit iz slijedećih razloga:
1. Štrajk je nezakonit jer su tuženici u obvezi pridržavati se klauzule socijalnog mira tj da u odnosu na klauzulu obveze socijalnog mira je odredbom čl.181.st.2 KU propisano da za vrijeme poštivanja odredbi ovog Ugovora ugovorne strane obvezuju se na socijalni mir , dakle, budući da je nastavak primjene Ku suglasno ugovoren bez ikakvog ograničenja u pogledu pojedinih odredbi, njime je obuhvaćena i citirana obveza socijalnog mira ugovorena odredbom članka 181. stavka 2. KU. S obzirom da tužitelj kao poslodavac uredno ispunjava sve svoje preuzete obveze iz KU, to nisu nastupile okolnosti zbog kojih bi ugovorena obveza socijalnog mira prestala. Prema tome, tuženici su obvezni na poštivanje klauzule socijalnog mira, a slijedom čega štrajk nije dopušten ni zakonit.

1.3. Nadalje smatra da je štrajk nezakonit jer pravodobnim prijedlogom poslodavca za utvrđivanje pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati, štrajk ne može započeti dok se ne provede zakonom propisani postupak za utvrđivanje predmetnih poslova, odnosno dok ne proteku zakonom propisani rokovi.

1.4. Odredbom članka 214. stavka 1. ZR-a propisano je da na prijedlog poslodavca, sindikat i poslodavac sporazumno izrađuju i donose pravila o proizvodno-održavajućim i nužnim poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka. Svrha odredbe, sukladno stavka 2. istog članka, s jedne strane je omogućiti obnavljanje rada neposredno nakon završetka štrajka (proizvodno-održavajući poslovi), a s druge strane spriječiti ugrožavanje života, zdravlja ili osobne sigurnosti pučanstva (nužni poslovi). Zakonodavac je u članku 214. stavku 9. ZR-a izričito ograničio vremenski okvir u kojem poslodavac može podnijeti navedeni prijedlog, propisujući da isti mora biti podnesen najkasnije do dana okončanja postupka mirenja, jer se u suprotnom postupak utvrđivanja tih poslova ne može pokrenuti sve do okončanja samog štrajka. Iz navedenog slijedi da se pitanje poslova koji se za vrijeme štrajka ne smiju prekidati mora razriješiti prije nego što štrajk uopće otpočne, budući da bi u protivnom institut

nužnih i proizvodno-održavajućih poslova bio potpuno besmislen –ne bi bilo moguće zaštititi ni kontinuitet poslovanja ni sigurnost i zdravlje pučanstva ako bi štrajk mogao započeti prije nego što su ti poslovi i broj radnika koji ih obavljaju uopće utvrđeni.

1.5. Tužitelj nadalje navodi da je dana 10. rujna 2026. godine, u okviru zakonskog roka, odnosno prije okončanja postupka mirenja s tuženikom, podnio prijedlog za sporazumno utvrđivanje pravila o proizvodno-održavajućim i nužnim poslovima sukladno članka 214. stavka 1. ZR-a, s kojim se prijedlogom tuženici nisu usuglasili. Isto je evidentirano i u Zapisniku o mirenju od 10. rujna 2026. od strane miriteljice, koja konstatira da su sindikati zaprimili navedeno prije završetka postupka mirenja. S obzirom na to da tužitelj obavlja javnu djelatnost prijevoza građana Grada Zagreba, a čija bi potpuna obustava dovela do ozbiljnih i nepopravljivih posljedica po građane, tužitelj je dana 21. rujna 2026. uputio dopis tuženicama kojim poziva na dijalog i sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a sve s ciljem pružanja minimalne usluge prijevoza građana Grada Zagreba i sprječavanja nastanka nenadoknadive štete. Navedenim postupanjem započeta je zakonom propisana procedura koja, sukladno članku 214. stavku 4. do 8. ZR-a, teče na sljedeći način:

- sindikat i poslodavac imaju rok od 15 dana od dostave prijedloga za postizanje sporazuma o tim poslovima;-ne postigne li se sporazum, svaka od stranaka ima daljnji rok od 15 dana za pokretanje arbitražnog postupka;-arbitraža je dužna donijeti odluku u roku od 15 dana od pokretanja postupka.

1.6. To znači da je potrebno sporazumjeti se o poslovima koji se ne smiju prekidati, odnosno proći kroz čitavu zakonom propisanu proceduru, prije početka štrajka, Prema tome, nezakonitost najavljenog štrajka proizlazi i iz okolnosti da tuženici nisu postupili u skladu s odredbom članka 214. ZR-a, ali i članka 172. KU jer nisu objavili listu poslova koji se ne smiju prekidati za vrijeme trajanja štrajka (a koju listu mogu objaviti tek nakon sporazuma s tužiteljem!).

1.7. U tom smislu, budući da poslovi iz članka 214. stavka 1. ZR-a po prirodi stvari moraju biti utvrđeni prije stupanja radnika u štrajk – jer je jedino tako moguće osigurati da se tijekom štrajka ne prekidaju poslovi nužni za sprječavanje ugrožavanja života, zdravlja i sigurnosti pučanstva, odnosno poslovi potrebni za obnavljanje proizvodnje – proizlazi da bi početak štrajka prije dovršetka opisanog postupka bio protivan članku 214. ZR-a.

Slijedom navedenog, kako je u konkretnom slučaju postupak određivanja proizvodno-održavajućih i nužnih poslova iz članka 214. ZR-a pravodobno pokrenut i još uvijek nije okončan, to se i najavljeni štrajk ukazuje nezakonitim.

1.8. Slijedom svega navedenog, tužitelj predlaže naslovljenom sudu, kao stvarno i mjesno nadležnom sudu, nakon provedenog postupka, makar zbog ogluhe odnosno izostanka donijeti presudu kao u izreci.

2.1. 1.-3. tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom osporavaju navode tužbe u cijelosti budući da istu smatra pravno i činjenično neosnovanom. Osporavaju da bi se tuženici bili dužni pridržavati klauzule socijalnog mira i nakon što je sa danom 31.03.2026. godine prestao vrijediti Kolektivni ugovor iz 2023. godine.

2.2. Navode da je članka 199. Zakona o radu propisano je sljedeće:

„Nakon isteka roka na koji je sklopljen KU, u njemu sadržana pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa i dalje se primjenjuju kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu do sklapanja novog KU, u razdoblju od 3 mjeseca od isteka roka na koji je bio sklopljen KU, odnosno 3 mjeseca od isteka otkaznog roka. Iznimno od stavka 1. ovog članka, kolektivnim ugovorom se može ugovoriti i duže razdoblje produžene primjene pravnih pravila sadržanih u kolektivnom ugovoru.“

2.3. Smatraju da iz ove zakonske odredbe jasno proizlazi da nakon isteka važenja Kolektivnog ugovora prestaju važiti njegove odredbe koje reguliraju obveze ugovornih strana tog Kolektivnog ugovora tzv. obligatorne odredbe tj. odredbe o socijalnom miru, a na snazi ostaju samo njegove normativne odredbe koje reguliraju prava i obveze radnika iz radnog odnosa na koje se taj KU primjenjuje (npr. plaće, dodaci, godišnji odmor, radno vrijeme itd.)! Također u bitnom navode da tužitelj manipulira dijelom članka 181. Kolektivnog ugovora iz 2023. godine na način da ga pogrešno tumači tako što citira samo stavak 2. tog članka preskačući ostatak njegovog sadržaja koji je potrebno tumačiti u cjelini i prema kontekstu sve u namjeri da mu dade drugačije i netočno značenje koje bi onda bilo u skladu sa tužiteljevim tvrdnjama da je štrajk koji su pokrenuli tuženici – nezakonit.

2.4. Tuženik na te okolnosti navodi da tužiteljevo tumačenje predstavlja manipulaciju zakonskim i ugovornim odredbama, da je Kolektivni ugovor istekao je 31. ožujka 2026. te da Kolektivnog ugovora više nema. Isključivo kako bi se zaštitila prava radnika od postupanja poslodavca da nakon isteka kolektivnog ugovora donese pravilnik o radu koji uz postupak savjetovanja s Radničkim vijećem poslodavac može donijeti autonomno i jednostrano, ugovorne su strane ugovorile primjenu pravnih pravila iz Kolektivnog ugovora do potpisa novog Kolektivnog Ugovora i da Zakon o radu jasno propisuje u odredbi članka 198. da se kolektivni ugovor sklopljen na određeno vrijeme ne smije sklopiti za razdoblje duže od pet godina. Zakon o radu uređuje i mogućnost produžene primjene pravnih pravila sadržanih u kolektivnom ugovoru prema kojima se pravna pravila primjenjuju u razdoblju od tri mjeseca od isteka roka na koji je sklopljen kolektivni ugovor, odnosno iznimno se kolektivnim ugovorom može ugovoriti i duže razdoblje produžene primjene pravnih pravila, kako to uređuje članak 199. Zakona o radu.

2.5. Također tuženici navode da je neosnovana tužiteljeva tvrdnja da je štrajk nezakonit jer nije proveden postupak utvrđivanja pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka (tzv. proizvodno-održavajući i nužni poslovi). Tužitelj ovakvu svoju tvrdnju temelji na činjenici da je on 10. rujna 2026. tj. zadnjeg dana postupka mirenja s tuženicima podnio prijedlog za sporazumno utvrđivanje pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka, ali da se sa njegovim prijedlogom tuženici nisu suglasili. Nakon toga tužitelj je dana 21.09.2026. uputio dopis tuženicima kojim ih poziva na postizanje sporazuma o takvim poslovima pa da je time započeta propisana procedura koja bi sukladno članku 214. stavku 4 do 8. ZR mogla/trebala dovesti do arbitraže i arbitražne odluke o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka. Te da su takve konstrukcije tužitelja potpuno su pravno i činjenično neosnovane jer Zakon o radu nigdje i ni na koji način ne propisuje da arbitraža koja je u tijeku (ili tek treba započeti) ili pak postupak koji prethodi arbitraži (postupak koji je opisan u članku 214. stavku 1 do 3. ZR-a) predstavljaju zapreku za provođenje štrajka.

2.6. Smatraju da je tužitelj kao poslodavac propustio pravovremeno pokrenuti postupak utvrđivanja poslova koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka iako je to mogao učiniti od trenutka potpisivanja kolektivnog ugovora tj. od veljače 2023. pa sve do kraja njegovog važenja ali je ipak čekao zadnji dan pregovora sa sindikatima i svoj prijedlog za utvrđivanje poslova koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka podnio tek dana 10. rujna 2026. kao i da tužitelj očito želi odgovornost za svoje neodgovorno postupanje prebaciti na ovdje tužene sindikate maliciozno tvrdeći da su oni bili dužni postići sporazum sa poslodavcem o tim poslovima odnosno da su sindikati bili dužni pokrenuti postupak arbitraže u kojem bi se utvrdili takvi poslovi a da Zakon o radu nigdje i ni na koji način ne propisuje da bi sindikati morali prihvatiti prijedlog poslodavca o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka niti da bi uopće bili dužni postići sporazum sa poslodavcem o tim poslovima.

Jednako tako ZR ne propisuje niti obvezu sindikata da pokreću postupak arbitraže u kojem bi se utvrdili koji su to poslovi niti da postupak arbitraže predstavlja zapreku za organiziranje i provođenje štrajka.

2.7. Tuženik na te okolnosti također navodi da tužitelj pogrešno smatra da je prijedlog pravila o proizvodno-održavajućim i nužnim poslovima uputio tuženiku u roku, najkasnije do dana okončanja postupka mirenja, da je postupak mirenja započeo je 28. kolovoza 2026.g., kako to tužitelj u tužbi ispravno navodi, a odredbom članka 208. Zakona o radu propisano je da se mirenje mora dovršiti u roku od pet dana od dana dostave obavijesti o sporu Gospodarsko-socijalnom vijeću, osim ako se stranke u sporu drukčije ne sporazumiju te da nema sporazuma poslodavca i sindikata da će mirenje trajanje dulje od zakonom predviđenog roka. Tužitelj sam ističe u tužbi da je tek 10. rujna 2026. uputio tuženicima dopis kojim poziva na sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, što znači da je tužitelj s navedenim prijedlogom bio u zakašnjenju i stoga se ne može s uspjehom pozivati na bilo kakve daljnje odredbe koje se tiču proizvodno-održavajućih i nužnih poslova.

Naime, odredba članka 214. stavka 9. Zakona o radu jasno propisuje da se postupak utvrđivanja tih poslova ne može pokrenuti do dana okončanja štrajka, ako poslodavac nije predložio utvrđivanje tih poslova do dana okončanja postupka mirenja. Postupak mirenja, prema odredbama Zakona o radu i Pravilnika mora se dovršiti u roku od pet dana.

2.8. Navode da tužitelj pogrešno smatra da je štrajk nezakonit jer nije dovršen arbitražni postupak predviđen odredbom članka 214. Zakona o radu no da taj arbitražni postupak nije obveza već mogućnost, kao što to zakonodavac jasno predviđa.

2.9. Protive se i prijedlogu za određivanje privremene mjere jasno proizlazi njegova namjera da spriječi tuženika u korištenju njihovog zakonom utvrđenog prava na provođenje sindikalnih akcija od kojih je štrajk jedan od oblika zakonite i garantirane sindikalne borbe za prava radnika. Pozivanje tužitelja na štetu koja bi mu mogla nastati predmetnim štrajkom kao argument da je štrajk nezakonit potpuno je pravno i činjenično neosnovana jer šteta koja može nastati štrajkom ne čini štrajk nezakonitim jer je upravo šteta koja nastaje obustavom rada nužna posljedica primjene tog oblika sindikalne akcije protiv poslodavca koji krši prava i opravdane interese radnika. I

samom zakonodavcu koji je zakonom dozvolio provođenje štrajkova (pod naravno propisanim uvjetima) šteta je potpuno prihvatljiva i samorazumljiva posljedica štrajka kao krajnjeg oblika dozvoljene sindikalne borbe.

3.1. Drugotuženik je osim navedenih prigovora ističe i prigovor da mu je u postupku tužitelj povrijedio procesno načelo ravnopravnosti oružja jer je svoju tužbu pripremao od 9. rujna 2026., a drugotuženiku je ostalo svega nekoliko sati za pripremu dogovora na tužbu.

3.2. Trećetuženik dodatno ističe da nije ugovorna strana spomenutog Kolektivnog ugovora za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački električni tramvaj d.o.o. već su to s jedne strane tužitelj kao poslodavac te s druge strane prvotuženik i drugotuženik pa se na njega citirana obveza u pogledu poštivanja socijalnog mira niti ne odnosi. Naime, trećetuženik je stekao status reprezentativnog sindikata 2026. godine.

3.3. Pozivanje tužitelja na štetu koja bi mu mogla nastati predmetnim štrajkom kao argument da je štrajk nezakonit potpuno je pravno i činjenično neosnovana jer šteta koja može nastati štrajkom ne čini štrajk nezakonitim jer je upravo šteta koja nastaje obustavom rada nužna posljedica primjene tog oblika sindikalne akcije protiv poslodavca koji krši prava i opravdane interese radnika. I samom zakonodavcu koji je zakonom dozvolio provođenje štrajkova (pod naravno propisanim uvjetima) šteta je potpuno prihvatljiva i samorazumljiva posljedica štrajka kao krajnjeg oblika dozvoljene sindikalne borbe.

4. Shodno tome tuženici predlažu da nakon provedenog postupka sud odbije sporni tužbeni zahtjev i prijedlog za određivanje privremen mjere kao neosnovane, te obveže tužitelja na naknadnu troškova ovog parničnog postupka.

4.1. Prigovor tuženika o povredi prava na jednakost oružja nije osnovan.

Prema članku 6. stavku 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, načelo jednakosti oružja zahtijeva da svakoj stranci bude pružena razumna mogućnost iznijeti svoj slučaj pod uvjetima koji je ne stavljaju u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na protivnu stranku. To načelo ne zahtijeva istovjetnost procesnih rokova i radnji stranaka, već stvarnu procesnu ravnopravnost i mogućnost učinkovitog sudjelovanja u postupku.

4.2. U konkretnom slučaju, kratkoća roka za žalbu posljedica je posebne zakonske svrhe i naravi postupka radi zabrane štrajka. Naime, člankom 219. stavkom 4. Zakona o radu propisano je da se odluka o zahtjevu za zabranu štrajka u prvom stupnju mora donijeti u roku od četiri dana od dana podnošenja zahtjeva, dok se prema stavku 5. istoga članka odluka o žalbi mora donijeti u roku od pet dana od dostave prvostupanjskog predmeta. Zakonodavac je, dakle, izrijekom ustanovio izrazito hitan postupovni režim radi osiguranja pravodobne sudske zaštite u situaciji u kojoj bi odgađanje odluke moglo dovesti do ostvarenja posljedica samog štrajka.

4.3. Sama činjenica da je rok za žalbu kratak stoga ne znači da je povrijeđeno načelo jednakosti oružja. Za ocjenu povrede tog načela odlučno je je li stranka, promatrano u

cjelini, imala razumnu i učinkovitu mogućnost iznijeti svoje navode, predlagati i osporavati relevantne činjenice i dokaze te utjecati na ishod postupka.

4.4. Tuženik je imao mogućnost podnijeti pisani odgovor na tužbu, u kojem se mogao očitovati o svim odlučnim činjeničnim i pravnim pitanjima, a potom je imao mogućnost svoje navode dodatno iznijeti i na održanom ročištu. Nije, dakle, bio onemogućen u iznošenju obrane niti mu je uskraćena mogućnost da se očituje o odlučnim navodima tužitelja. Naprotiv, iz tijeka postupka proizlazi da je tu mogućnost stvarno i iskoristio. Stoga kratkoća roka za žalbu, sama za sebe, ne predstavlja stavljanje tuženika u „bitno nepovoljniji položaj“ u smislu članka 6. stavka 1. Konvencije, osobito kada je tuženiku prije donošenja odluke bilo omogućeno potpuno iznošenje njegove procesne obrane, kako pisanim putem tako i usmeno na ročištu.

5. U tijeku dokazno postupka sud je izvršio uvid u slijedeće isprave:

Dopis od 18. rujna 2026., Zapisnici iz postupka mirenja, Kolektivni ugovor za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački električni tramvaj d.o.o. iz 2023. godine, Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br.Rev-1043/2021-2 od 27. lipnja 2023., Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. GŽ 2/2019-4 od 30. siječnja 2019., Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. GŽ 12/2019-2 od 30. srpnja 2019. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske U-III/1061/2019 od 25. travnja 2019., Dopis tužitelja od 10. rujna 2026., Prijedlog pravila o proizvodno-održavajućim i nužnim poslovima, Prilog 1- Radna mjesta s brojem radnika, Očitovanja tuženika, Očitovanje tužitelja od 21. rujna 2026., Zapisnik o mirenju od 10. rujna 2026.

Tužbeni zahtjev je osnovan dok je zahtjev za izdavanjem privremene mjere neosnovan.

5.1. Predmet je postupka zahtjev tužitelja, kao poslodavca, utemeljen na odredbi članka 217. stavka 1. Zakona o radu („Narodne novine“ broj 93/14., 127/17., 98/19., 151/22., 46/23., 64/23., dalje: ZR) za utvrđenje da nije zakonit štrajk kojeg je tuženik najavio organizirati kod tužitelja s početkom 28. rujna 2026. u 3.30 sati i da se tuženiku zabrani organiziranje i provođenje tog štrajka.

5.2. Prilikom donošenja odluke u ovoj pravnoj stvari tj. odlučujući da li je štrajk nezakonit ovaj sud vodio je računa o tome da je predmet zahtjeva ograničavanje – zbrana prava na štrajk kao ustavnog prava tuženika. Odredbom se članka 61. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/91., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 5/14., dalje: Ustav), jamči pravo na štrajk time da se to pravo može ograničiti samo zakonom radi ostvarenja ciljeva propisanih odredbom članka 16. Ustava (da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje). Međutim, ta ograničenja moraju biti jasna, transparentna i unaprijed određena, te moraju biti razmjerna kako ostvarenju cilja i svrhe prava na štrajk, a tako i očuvanja stabilnosti sustava kolektivnih radnih odnosa.

5.3. Stoga cijeneći činjenicu da se radi o ustavnom pravu koje može biti ograničeno samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje kao da ta ograničenja moraju biti jasna, transparentna i unaprijed određena, te moraju biti razmjerna kako ostvarenju cilja i svrhe prava na štrajk ovaj

sud uvodno napominje da se štrajk čija se zabrana traži odvija u sferi organiziranog gradskog javnog prijevoza koja usluga ne predstavlja Ustavom ili zakonom zagarantirano pravo građana ali predstavlja javnu uslugu koja se pruža velikom broju građana u gradu Zagrebu.

5.4. U tom smislu pravo na štrajk predstavlja ono pravo koje u ovom postupku treba primarno štiti pod uvjetom da je štrajk organiziran iz zakonom dopuštenih razloga i na propisani način. Tužitelj u ovoj pravnoj stvari osporava zakonitost štrajka po dvije osnove.

Ugovorene klauzule socijalnog mira i preuranjenosti štrajka u smislu neprovođenja procedure propisane članka 214 ZR-a.

5.5. Odlučujući o osnovanosti tih tužbenih navoda ovaj sud proveo je po strankama predložene dokaze i to uvida u priložene isprav u spis u cijeneći sadržaji istih svake pojedinačno i u njihovoj ukupnosti utvrdio:

5.6. U odnosu na tvrdnju da je ugovoren klauzula socijalnog mira što prema tvrdnjama tužitelj iznesenim u tužbi i tijekom postupka proizlazi iz činjenice da je Kolektivni ugovor iz 2023. godine je u članku 185. stavku 4. propisao da u vremenu dok se ne potpiše novi ugovor, ostaju na snazi sve odredbe ovog ugovora te da prema tome, sindikati i poslodavac su ugovorili nastavak primjene KU u cjelini a s obzirom da se i nadalje primjenjuju sve odredbe ugovora primjenjuje se i članka 181. stavak 3. KU koji propisuje da se za vrijeme poštivanja odredbi ovog ugovora stranke obvezuju na socijalni mir dakle, sindikati su dužni suzdržati se od štrajka i imaju obvezu poštivanja klauzule socijalnog mira i da je navedeni KU u cijelosti na snazi, utvrđeno je:

- da je citiranim članka 185 KU-a između ugovornih strana ugovoreno pravo na to da s taj Ugovor može otkazati te da otkazni rok iznosi 90 dana , da su ugovorne strane suglasne da će se u slučaju otkazivanja tog ugovora pristupiti novim pregovorima u roku od 30 dana od dana otkazivanja te da u vremenu dok se ne potpiše novi ugovor ostaju na snazi odredbe tog ugovora da je članak 181 KU-a ugovoreno je da se ugovor sklapa na određeno vrijeme do 31. ožujka 2026 g , da za vrijeme poštivanja odredaba tog ugovora se strane obvezuju na socijalni mir, da je iznimno dopušten štrajk solidarnosti uz najavu prema odredbama tog Ugovora ili korištenje drugih metoda davanja sindikalne potpore, te da će se nepoštivanje odredaba ugovora smatrati razlogom za prekid socijalnog mira.

5.7. Tumačeći odredbe ugovora o socijalnom miru ne može se zaključiti da bi ugovorne strane ugovorile obvezu poštivanja socijalnog mira u slučaju kada ugovor istekne što je slučaju u ovoj pravnoj stvari jer je između stranka nesporno da je predmetni kolektivni ugovor isteka 31. ožujka 2026., a da su stranke ugovorile produženo djelovanje tog ugovora za slučaj otkaza a ne i za slučaj kada je ugovor prestao istekom roka na koji je ugovoren.

5.8. Stoga po ocjeni ovog suda između ugovornih strana nije ugovorena obveza socijalnog mira a ista nije propisana niti jednom zakonskom odredbom ili nikim drugim obvezujućim izvorom prava.

6.1. Za treće tuženika također je utvrđeno da treće tuženik nije ugovorna strana spomenutog Kolektivnog ugovora za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački

električni tramvaj d.o.o. već su to s jedne strane tužitelj kao poslodavac te s druge strane prvotuženik i drugotuženik pa se na njega citirana obveza u pogledu poštivanja socijalnog mira iz tog razloga na njega ne odnosi. Naime iz priloženih isprav proizlazi daje , trećetuženik je stekao status reprezentativnog sindikata 2026. godine a KU je potpisan 2023 godine.

6.2. U odnosu na preuranjenost štrajka kao razlog nezakonitosti tužitelj u tužbi navodi smatra da sindikati nisu mogli započeti sa štrajkom prije nego što su utvrđeni poslovi koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka.

6.3. Tuženici su tvrdili da je tužitelj prekludiran u tom pravu na određivanje proizvodno održavajućih poslova budući da je postupak mirenja okončan dana 10. rujna 2026. kada je tužitelj i podnio prijedlog za određivanje tih poslova pa je jasno da poslodavčev prijedlog nije upućen do dana okončanja kako to zahtijeva citirana zakonska odredba već na sam dan okončanja.

6.4. Nije osnovana tvrdnja tuženika da kada zakonodavac koristi izričaj „do određenog dana/događaja“ to označava granicu (krajnji rok) koja se ne smije dosegnuti. Podnošenje prijedloga na sam dan okončanja mirenja po ocjeni ovog suda nije prekoračen rok budući da je radnja poduzeta do okončanja postupka mirenja kakio to proizlazi iz zapisnika od 10. rujna 2026.,

6.5. Također tvrdnja da bi prilikom utvrđenja te činjenice trebalo primijeniti odredbu članka 208 ZR-a prema kojem se mirenje mora dovršiti u roku od pet dana od dana dostave obavijesti o sporu GSV (konkretno obavijest je dostavljena 2. rujna 2026.) tj. da je sukladno tom roku tužitelj kao poslodavac morao predložiti utvrđivanje tih poslova od zaključno 7. rujna 2026 , nisu osnovani budući da iz sadržaja Zapisnika sa sastanaka radi provođenja postupka mirenja proizlazi da su stranke i nakon proteka tog roka od 5 dana nastavile postupak mirenja i održale sastanak i 9. rujna i 10. rujna 2026., kada je konačno okončan, iz čega se može zaključiti da su postigle sporazum da taj postupak mirenja ne bude dovršen u zakonskom roku, pa se početak roka za poslodavca iz članka 214. stavka 9. ima računati od dovršetka postupka mirenja tj. od 9. rujna 2025.

6.6. Zakonodavac je člankom 217. stavkom 1. ZR-a odredio opseg ispitivanja zakonitosti štrajka u okviru postupanja protivnog odredbama Zakona, pa time i u smislu postupanja protivno čl. 214. toga Zakona. Dakle, ako su ispunjene pretpostavke za primjenu te odredbe, njezino poštivanje predstavlja zakonsku obvezu sudionika štrajka, a postupanje protivno toj odredbi može biti relevantno za ocjenu zakonitosti štrajka upravo u smislu članka 217. stavka 1. ZR-a.

6.7. Odredba članka 214. je prisilna (kogentna) norma. Ona ne dopušta da štrajk započne ako nisu utvrđeni nužni poslovi koje sindikalno organizirani radnici trebaju obavljati za vrijeme štrajka. Ovo jer je riječ o odredbi koja ima na umu legitimne interese poslodavca i sindikata, ali se nikako ne smije previdjeti da se ona posredno odnosi i na treće osobe koje ovise o poslovanju poslodavca i radu radnika (stavak 2.). Iz navedene zakonske odredbe proizlazi da je zakonodavac kao važan preduvjet zakonitosti štrajka predvidio prethodno uređenje opsega poslova koji se, zbog zaštite drugih ustavom i zakonom zaštićenih prava, ne smiju prekidati za vrijeme štrajka.

6.8. Rok za stavljanje prijedloga iz članka 214. stavka 1. ZR-a, čime se aktivira primjena te zakonske odredbe, uređen je stavkom 9. istoga članka, prema kojem prijedlog mora biti stavljen najkasnije do završetka postupka mirenja.

7.1. Članak 214. ZR-a predstavlja sastavni dio zakonskog uređenja ostvarivanja prava na štrajk. Stoga, kada je poslodavac pravodobno pokrenuo postupak radi utvrđivanja nužnih poslova, sud je dužan ispitati je li sindikat, odnosno organizator štrajka, postupao u skladu s obvezama koje iz te zakonske odredbe proizlaze.

Pritom nije sporno da je pravo na štrajk temeljno pravo zaštićeno člankom 60. Ustava Republike Hrvatske, kao i člankom 11. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, „Narodne novine – Međunarodni ugovori“, dalje: Konvencija).

7.2. Međutim, činjenica da je pravo na štrajk ustavno i konvencijski zaštićeno ne znači da je riječ o apsolutnom pravu koje se može ostvarivati bez ikakvih ograničenja i neovisno o posljedicama za druga prava i interese zaštićena pravnim poretom.

7.3. Naprotiv, sama priroda prava na štrajk pretpostavlja uspostavljanje ravnoteže između interesa štrajkaša i zaštite drugih osoba koje mogu biti neposredno pogođene posljedicama štrajka.

7.4. Zbog toga pravo na štrajk mora biti ostvarivano na način koji, s jedne strane, omogućava sindikatu i radnicima ostvarivanje njihovih legitimnih interesa, ali, s druge strane, ne dovodi do nesrazmjernog zadiranja u prava trećih i samog poslodavca. Upravo je to razlog zbog kojeg ZR u članku 214. propisuje institut nužnih poslova.

8.1. Važno je reći i da članak 214. stavak 3. ZR-a izrijekom propisuje da određivanje poslova iz stavka 2. ne smije onemogućiti ili bitno ograničiti pravo na štrajk. Dakle, sam zakonodavac uspostavlja test ravnoteže: nužni poslovi moraju biti određeni u mjeri koja je potrebna radi zaštite drugih osoba i poslodavca, ali istodobno ne smiju biti određeni tako široko da bi praktično onemogućili ostvarivanje prava na štrajk.

8.2. Upravo zato postupak predviđen člankom 214. ZR-a zahtijeva suradnju i postupanje stranaka u dobroj vjeri. Poslodavac mora pravodobno predložiti nužne poslove, a sindikat mora ozbiljno pristupiti pregovorima o njihovom opsegu. Ako sporazum nije moguće postići, zakon predviđa daljnji mehanizam odlučivanja, arbitražu. Time je osigurano da pitanje opsega nužnih poslova ne bude prepušteno jednostranoj odluci bilo poslodavca bilo sindikata.

8.3. Nepostojanje sporazuma ili odluke arbitraže, bez obzira na razloge njezina nedonošenja, znači zabranu štrajka, jer se njome krši legitimno očekivanje svih osoba koje koriste usluge tuženika da će dobiti ugovorenu uslugu, tj. da neće biti potpuno prepuštene samovolji i arbitrarnosti štrajkaša. Nedostatak sporazuma ili arbitražne odluke protivan je ostvarenju pravne sigurnost i pravnog reda koji Ustav Republike Hrvatske jamči svim građanima, a ne samo poslodavcima i sindikatima.

Čekanje da proteknu zakonom predviđeni rokovi za postizanje sporazuma, odnosno da arbitraža donese odluku kada sporazum nije moguće postići, ne predstavlja

onemogućavanje prava na štrajk niti njegovo bitno ograničenje. Riječ je o vremenski ograničenoj i zakonom predviđenoj procesnoj pretpostavci kojom se osigurava zaštita drugih temeljnih prava i interesa.

8.4. Stoga je, u konkretnom slučaju, potrebno zaključiti da je tuženik, započinjanjem štrajka prije okončanja postupka predviđenog člankom 214. ZR-a, onemogućio provedbu zakonom propisanog mehanizma zaštite drugih temeljnih prava. Takvo postupanje, osobito imajući u vidu da je tužitelj pravodobno podnio prijedlog za utvrđivanje nužnih poslova, predstavlja postupanje protivno odredbama ZR-a i načelu postupanja u dobroj vjeri. Zato je započinjanje štrajka, a da nisu utvrđeni ti poslovi kršenje prisilnog propisa čl. 214. ZR-a i ništetno je prema čl. 322. u vezi s čl. 327. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br.: 35/05, 41/08, 123/08, 134/09, 125/11, 94/13, 78/15, 60/16, 29/18 i 126/21 - dalje ZOO), to jest takav štrajk nije zakonit u smislu čl. 217. st. 1. ZR-a.

9.1. U odnosu na predloženu privremenu mjeru, prema odredbi iz članka 341. stavka 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12., 25/13., 93/14., 53/16., 73/17., 131/20., 114/22., 6/24., dalje: OZ-a), predlagatelj osiguranja dužan je u prijedlogu navesti činjenice na kojima temelji svoj zahtjev za određivanje privremene mjere i predložiti dokaze kojima se ti navodi potkrjepljuju.

9.2. Odredbom članka 346. OZ propisano je da se radi osiguranja nenovčane tražbine može odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine, zatim:

1. ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili

2. ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

9.3. Prema odredbi članka 347. stavka 2. OZ, ako je to nužno radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili ako je iz drugih važnih razloga to potrebno radi osiguranja pravnog reda, sud može odrediti mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos među strankama.

10.1. U primjeni navedenih zakonskih odredbi, ovaj sud ističe da je tužitelj kao predlagatelj predmetne mjere osiguranja, inače predložene unutar ovog parničnog postupka koji se vodi radi zabrane provođenja štrajka u smislu odredbe članka 217. stavka 1. ZR, određeno naveo nenovčanu tražbinu čije osiguranje traži, a to je zabrana provođenja štrajka od strane tuženika kao protivnika osiguranja te je time učinio vjerojatnom postojanje te tražbine, ali je konkretnim sadržajem zahtjeva za određivanje privremene mjere konzumiran tužbeni zahtjev.

10.2. Osim toga, po ocjeni ovog suda tužitelj kao predlagatelj osiguranja nije u dovoljnoj mjeri učinio vjerojatnim i drugi kumulativni uvjet, a to je nastanak nenadoknadive ili teško nadoknadive štete ili da je zatražena mjera potrebna da se privremeno uredi sporni odnos među strankama, jer nije konkretizirao kojim je to konkretnim radnjama odnosno propustima tuženika tužitelju nastala nenadoknadiva ili teško nadoknadiva šteta i u čemu se ona sastoji jer uopće nije ukazivao na sadržaj i

opseg konkretne štete koju bi mogao pretrpjeti bez određivanja privremene mjere i zašto bi ona bila nenadoknadiva, koja bi opravdavala donošenje mjere osiguranja niti je na te okolnosti predložio bilo kakve konkretne dokaze o postojanju realne opasnosti za nastanak nenadoknadive ili teško nadoknadive štete.

10.3. Stoga, sama tvrdnja o tome da je mjera potrebna da bi se spriječilo nastanak nenadoknadive štete koja prijeti ili da postoji potreba da se privremeno urediti sporni odnos među strankama nije dovoljna, radi čega je odbijeno donošenje predložene privremene mjere .

11.1.Odluka o parničnom trošku tužitelja vezano uz odluku o glavnoj stvari temelji se na odredbi članka 154. stavka 1. ZPP, a koji se sastoji od troška sastava tužbe ,sastava prijedloga za privremenu mjeru , pristupa na ročište dana 29. rujna 2026. određenog prema VPS glavnog tužbenog zahtjeva u visini od 75 bodova, što uz vrijednost boda od 2,00 eura i 25% PDV iznosi ukupno 500,00 eura.

11.2. Nadalje, 1.,2, i 3. tuženici su odbijeni sa zahtjevom za naknadu troška za sastav odgovora na tužbu i pristupa na ročište dana 29. rujna 2026 jer nisu uspjeli u sporu o glavnoj stvari već u odnosu na odluku o privremenoj mjeri, a trošak se određuje prema glavnom zahtjevu (arg. iz čl. 35. ZPP).

11.3. Obzirom na sve navedeno, valjalo je presuditi kao u izreci ove presude i riješiti kao u izreci rješenja pod stavkom I, II i III.

12.Odluka da žalba ne zadržava ovrhu presude temelji se na članku 437. ZPP-a jer za to postoje osobito važni razlozi koji proizlaze iz samog sadržaja presude.

U Zagrebu 30. rujna 2026.

Predsjednica vijeća:
Lidija Bošnjaković

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU :

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 (petnaest) dana od dana objave presude. Žalba se podnosi ovom sudu, u četiri primjerka, a o žalbi odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Protiv rješenja o privremenoj mjeri nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 (osam) dana od dana primitka rješenja. Žalba se podnosi ovom sudu, u četiri primjerka, a o žalbi odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske

Broj zapisa: **9-3088d-e9c8d**

Kontrolni broj: **05da9-7a6c8-d94f0**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.